

Meta-prompty pro optimalizaci promptů velkého jazykového modelu

Vedoucí práce: Ing. Jan Drchal Ph.D.

Vojtěch Klouda

Obhajoba bakalářské práce
18.6.2025

Motivace optimalizace promptů

- ▶ Komplexní úlohy \iff komplexní prompty
- ▶ Manuální ladění promptů vyžaduje čas a expertní znalosti
- ▶ Podobné prompty \neq podobné účinky
- ▶ Data jsou potřeba i k manuálnímu ladění
- ▶ Méně náročné než fine-tuning

Diagram použité metody

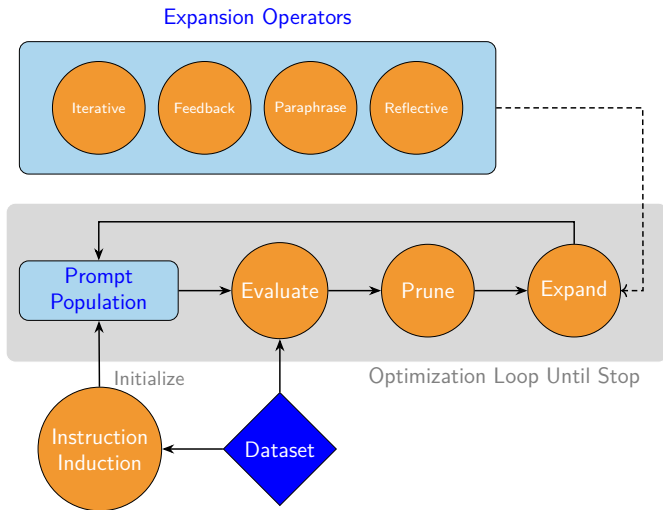

Figure: Diagram použité optimalizační metody

Operátory pro generaci promptů

Instruction Induction

Data: Příklady úloh z datasetu

Meta-prompt: Najdi vhodnou instrukci pro řešení úlohy

Iterative

Data: Prompty+skóre, vzestupně seřazené

Meta-prompt: Vymysli prompt, který pokračuje v trendu

Reflective

Data: Špatný prompt a nevydařený pokus

Meta-prompt: Odhal chybu a oprav prompt

Paraphrase

Data: Prompt

Meta-prompt: Parafrázuj prompt

Data: Prompt a historie jeho porovnání s ostatními prompty pomocí LLM

Feedback

Meta-prompt: Najdi rozdíly mezi dobrými a špatnými prompty a udělej nový

Pro každý pár promptů:

Párová porovnávací metrika

- ▶ Najdi úkoly, pro které oba prompty mají výsledky
- ▶ LLM porovná výsledky a prompty - vynese odůvodněný verdikt
- ▶ Verdikt se uloží do seznamu porovnání, využije ho Feedback operátor

Connections

- ▶ Kategorizace slov na základě netriviálních charakteristik
- ▶ Input: puff, domino, curl, placebo, ball, butterfly, halo, doodle
- ▶ Gold: ball, curl, doodle, puff; butterfly, domino, halo, placebo

CodeContests

- ▶ Řešení úloh programovacích rébusů z programovacích soutěží

Posloupnosti

- ▶ Vlastní úloha - hledání dalšího čísla v posloupnosti
- ▶ Input: 0 3 22 9 44 15 66 21 88 27 110 33 132
- ▶ Output: 39

Hlavní experiment

- ▶ úlohy s objektivním řešením
- ▶ porovnání 4 operátorů
- ▶ 3 operátory používají metriky úloh
- ▶ 1 pracuje s porovnáváním výstupů pomocí LLM
- ▶ referenční řešení - rekonstrukce instrukcí z příkladů
- ▶ každý experiment zopakován třikrát

STEP	REFLECTIVE	ITERATIVE	FEEDBACK	PARAPHRASE
HB	0.70	0.70	0.70	0.70
SB	0.40	0.40	0.40	0.40
1	0.47 (0.23)	0.63 (0.36)	0.43 (0.29)	0.73 (0.38)
2	0.53 (0.39)	0.53 (0.32)	0.47 (0.32)	0.60 (0.33)
3	0.27 (0.15)	0.67 (0.43)	0.47 (0.33)	0.63 (0.37)
4	0.47 (0.21)	0.63 (0.42)	0.47 (0.32)	0.60 (0.42)
5	0.57 (0.33)	0.63 (0.40)	0.40 (0.28)	0.60 (0.38)
6	0.53 (0.35)	0.57 (0.34)	0.27 (0.19)	<u>0.80</u> (0.45)
7	0.57 (0.44)	0.60 (0.31)	0.37 (0.23)	0.73 (0.37)
8	0.63 (0.46)	0.70 (0.50)	0.37 (0.25)	0.57 (0.29)
9	0.50 (0.40)	<u>0.80</u> (0.37)	0.43 (0.27)	0.63 (0.44)
10	0.57 (0.41)	0.57 (0.39)	0.33 (0.21)	0.60 (0.35)

Figure: Výsledky jednotlivých operátorů na úloze hledání dalšího čísla v celočíselné posloupnosti. Hard Baseline (HB) - nejlepší z 50 promptů z Instruction Induction operátoru, Soft Baseline (SB) - nejlepší z promptů inicializační populace.

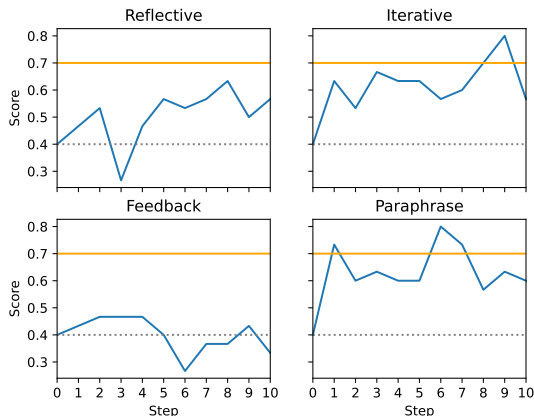

Figure: Výsledky jednotlivých operátorů na úloze hledání dalšího čísla v celočíselné posloupnosti. Hard Baseline (oranžová) - nejlepší z 50 promptů z Instruction Induction operátoru, Soft Baseline (šedá, čárkovaná) - nejlepší z promptů inicializační populace.

Příklad optimalizovaného promptu

Špatný inicializační prompt, generace 0, skóre 0.1

- You are an expert in pattern recognition and numerical sequence analysis. - You will be given a sequence of numbers.- Your task is to identify the underlying pattern in the sequence and predict the next number in the sequence.- Specifically, analyze the differences between consecutive numbers in the sequence.- Determine if the differences follow a **consistent pattern (e.g., arithmetic, geometric, quadratic)**.- Extrapolate the pattern to predict the next value in the sequence.- Return only the predicted number. Here is the sequence: <INSERT TASK QUESTION HERE>

Dobrý optimalizovaný prompt, generace 9, skóre 0.7

- You are an expert at identifying mathematical patterns in numerical sequences. - You will be given a sequence of numbers. Your task is to determine the next number in the sequence. - Analyze the sequence for patterns, including differences between consecutive numbers and **alternating trends**. Here are some **examples**: Example 1: Input: 0 -1 30 -3 60 -5 90 -7 120 -9 150 -11 180 -13 210 -15 240 -17 270 -19 300 -21 330 -23 360 Output: **-25** Example 2: Input: 0 3 22 9 44 15 66 21 88 27 110 33 132 39 154 45 176 51 198 57 220 63 242 69 264 Output: **75** Now, solve the following problem: <INSERT TASK QUESTION HERE>- Provide only the final numerical answer.

Relativní zlepšení operátorů

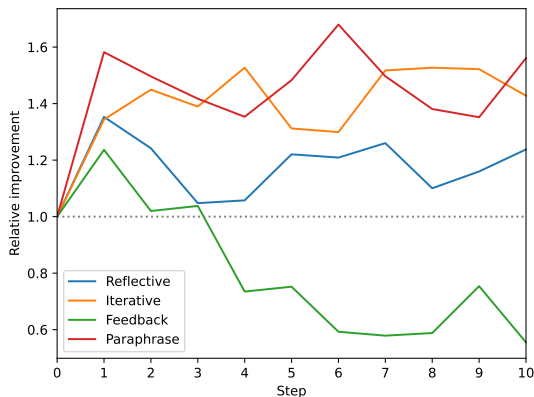

Figure: Relativní zlepšení operátorů vzhledem k inicializačním promptům (Soft Baseline).

Kreativní úlohy

(a) Initial

(b) Step 1

(c) Step 2

(d) Step 3

Figure: Využití operátoru Feedback pro kreativní úlohu - generace promptu pro difuzní obrázový model pro daná přídavná jména: “wistful”, “hopeful” and “lonely”.

- ▶ rozsáhlý přehled literatury
- ▶ zasazení do kontextu jiných metod škálování
- ▶ modulární optimalizační metoda promptů
- ▶ 5 operátorů včetně self-supervised operátoru Feedback
- ▶ framework pro strukturovanou generaci s inference-time metodami
- ▶ porovnání operátorů na různých úlohách oproti silnému referenčnímu řešení
- ▶ odkaz na GitHub v abstraktu

Otázka

Do jaké míry lze navržené řešení použít obecně v praxi, např. pro úlohu převodu PDF obsahu na strukturovaný JSON výstup?

Odpověď

- ▶ Prompt lze optimalizovat pro jakoukoliv úlohu, kde je dobře definovaná metrika a jsou dostupná data, případně lze použít LLM v hodnotící roli.
- ▶ Čím komplexnější úkol, tím složitější a delší prompt a tím větší hledací prostor.
- ▶ Vedoucí práce používá optimalizaci promptů v úlohách NLP, jako například rozpoznávání entit v novinových článcích.

Otázka

Jakým způsobem je zajištěno, že párové hodnocení promptů a jejich výsledků nevede ke zhroucení prohledávání pouze na úzkou oblast prostoru? Jsou nějaké zkušenosti s nasazením v obecných praktických úlohách?

Odpověď

- ▶ Problém diverzity byl velkým tématem pro všechny operátory, nejen pro operátor Feedback, který staví na párovém porovnávání.
- ▶ Každé volání operátoru Feedback používá náhodně vybraný prompt, jehož historie porovnáváním je pak využita ke generaci nového promptu.

- ▶ Operátor Feedback měl suveréně nejhorší výsledky a docházelo ke kolapsu vyhledávání.
- ▶ Nejdůležitější mi přijde diverzita u inicializační populace a u Instruction Induction přidávám seed v podobě Persony.
- ▶ Obecně jsem se tento problém snažil řešit prořezáváním duplikátů v populaci na základě editační vzdálenosti a dále v rámci návrhu meta-promptů.
- ▶ Článek, kterým jsem se při návrhu metody inspiroval, ji testuje například na MT-Bench, což je soubor úkolů, testující užitečnost odpovědí LLM při vícekových konverzacích. Často se také k testování používají například reálná řešení z Githubu.